

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 3. Strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody.</p> <p>Art. 4. (uchylony)</p>	<p>1) po art. 4 dodaje się art. 4¹ w brzmieniu:</p> <p>„Art. 4¹. Z uprawnienia przewidzianego w przepisach postępowania stronom i uczestnikom postępowania nie wolno czynić użytku niezgodnego z celem, dla którego je ustanowiono (nadużycie prawa procesowego).”;</p>	<p>Art. 4¹ - 1. należy nadać mu numer 4, gdyż obecnie art. 4 jest uchylony i nie istnieje przepis o tym numerze. 2. Przepis stanowi superfluum względem art. 3, a przez to jest zbędny. Nadużycie prawa procesowego stanowi bowiem jedną z odmian działania niezgodnego z dobrymi obyczajami, o którym mówi art. 3. Słusznie natomiast w dalszej części projektu doprecyzowano skutki takiego działania (art. 226²)</p>
<p>Art. 18.</p> <p>§ 2. Sąd okręgowy może przed pierwszą rozprawą odmówić przyjęcia sprawy do rozpoznania i zwrócić sprawę sądowi rejonowemu, jeżeli uzna, że poważne wątpliwości nie zachodzą. Postanowienie zapada na posiedzeniu niejawnym w składzie trzech sędziów i wymaga uzasadnienia. Ponowne przekazanie tej samej sprawy przez sąd rejonowy nie jest dopuszczalne.</p>	<p>4) w art. 18 § 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 2. Przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę sąd okręgowy może odmówić przyjęcia sprawy do rozpoznania i zwrócić ją sądowi rejonowemu, jeżeli uzna, że poważne wątpliwości nie zachodzą. Postanowienie zapada w składzie trzech sędziów i wymaga uzasadnienia. Ponowne przekazanie tej samej sprawy przez sąd rejonowy nie jest dopuszczalne.”;</p>	<p>Art. 18 § 2 - zbędne jest zastępowanie dotychczasowego zwrotu "przed pierwszą rozprawą" zwrotem "przed pierwszym posiedzeniem wyznaczonym na rozprawę".</p>
<p>Art. 47.</p> <p>§ 3. Postanowienia poza rozprawą oraz zarządzenia wydaje przewodniczący.</p> <p>§ 4. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów zawodowych, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawilość lub precedensowy charakter sprawy.</p>	<p>w art. 47:</p> <p>a) § 3 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 3. Postanowienia poza rozprawą wydaje sąd w składzie jednego sędziego.”,</p> <p>b) po § 3 dodaje się § 3¹ i 3² w brzmieniu:</p> <p>„§ 3¹. Zarządzenia wydaje przewodniczący.</p> <p>§ 3². W sprawach rozpoznawanych w składzie jednego sędziego sędzia ten ma prawa i obowiązki przewodniczącego.”,</p> <p>c) § 4 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 4. Prezes sądu może zarządzić rozpoznanie sprawy w składzie trzech sędziów, jeżeli uzna to za wskazane ze względu na szczególną zawilość lub precedensowy charakter sprawy.”;</p>	<p>Art. 47 § 3 - Należy pozostawić dotychczasowe brzmienie przepisu. Zastąpienie słowa "przewodniczący" zwrotem "sąd w składzie jednego sędziego" sugeruje, że postanowienia poza rozprawą może wydawać inny sędzia, który nie prowadzi tej sprawy. Tę wykładnię wzmacnia zresztą treść § 3¹ i 3² tego artykułu w projekcie. Jednakże taka sytuacja, jeżeli nawet by ją dopuścić, powinna mieć miejsce jedynie w drodze wyjątku, np. w razie długotrwałej choroby przewodniczącego lub wystąpienia sytuacji niecierpiącej zwłoki (choć to powinno być ograniczone do spraw opiekuńczych w postępowaniu odrębnym).</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
(Brak odpowiednika - projekt przewiduje nowy przepis)	15) po art. 48 dodaje się art. 48 ¹ w brzmieniu: „Art. 48 ¹ . W przypadku wyłączenia sędziego na podstawie art. 48 § 1 pkt 1-4 sąd występuje do sądu nad nim przełożonego o wyznaczenie innego sądu do rozpoznania sprawy, a sąd przełożony wyznacza inny równorzędny sąd.”;	Do nowego przepisu art. 48 ¹ odwołuje się też art. 54 w nowym brzmieniu. Zob. uwagi do art. 54 - przepis należy doprecyzować.
Art. 53 ¹ . Ponowny wniosek o wyłączenie sędziego oparty na tych samych okolicznościach podlega odrzuceniu bez składania wyjaśnień przez sędziego, którego dotyczy. O odrzuceniu orzeka sąd rozpoznający sprawę. Przepis art. 51 stosuje się odpowiednio. Postanowienie może być wydane na posiedzeniu niejawnym.	18) art. 53 ¹ otrzymuje brzmienie: „Art. 53 ¹ . § 1. Niedopuszczalny jest wniosek o wyłączenie sędziego: 1) oparty wyłącznie na okolicznościach związanych z rozstrzygnięciem przez sąd o dowodach; 2) złożony po raz kolejny co do tego samego sędziego z powołaniem tych samych okoliczności. § 2. Wniosek, o którym mowa w § 1, pozostawia się w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności. To samo dotyczy pism związanych z jego wniesieniem. O pozostawieniu wniosku i pozostałych pism bez dalszych czynności zawiadamia się stronę wnoszącą tylko raz – przy złożeniu pierwszego pisma. § 3. W przypadku złożenia ustnie wniosku, o którym mowa w § 1, przewodniczący zawiadamia stronę o jego bezskuteczności.”;	Art. 53 ¹ § 1 pkt 1 - należy bezwzględnie usunąć ten przepis. Przeciwnie właśnie w toku postępowania dowodowego sędzia może być szczególnie stronniczy. Trzeba tu odwołać się do uzasadnienia wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 lipca 2004 r., sygn. SK 19/2002 (publ. OTK ZU 2004 nr 7A, poz. 67): <i>Instytucja wyłączenia sędziego (zarówno z urzędu, jak i na jego własny wniosek) w równej mierze służy zapewnieniu realnej bezstronności sądu, jak i umacnianiu autorytetu wymiaru sprawiedliwości przez usuwanie choćby pozorów braku bezstronności.</i> Podobne wnioski wypływają z orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka: <i>Sąd musi wykazywać również zewnętrzne znamiona niezawisłości. Sądy muszą dbać o to, aby również w społecznym przekonaniu były zawiste i bezstronne. Wymiar sprawiedliwości nie tylko należy sprawować, ale jeszcze ponadto pokazywać, że się tak właśnie czyni.</i> (Delcourt v. Belgia, A 53); <i>W razie jakichkolwiek uzasadnionych wątpliwości co do bezstronności sędziego, winien on zostać wyłączony, przy czym nawet znamiona zewnętrzne mogą mieć znaczenie. Chodzi bowiem o zaufanie, jakie muszą wzbudzać sądy przede wszystkim u stron postępowania, ale także w opinii publicznej</i> (Academy Trading Ltd. V. Grecja, 30342/96 i McGonnel v. W. Brytania, 28488/95, Sander v. W. Brytania, 34129/96, Sigurdsson v. Islandia, 39731/98).

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 54. Przepisy niniejszego działu stosuje się odpowiednio do wyłączenia referendarza sądowego, ławnika, jak również innych organów sądowych oraz prokuratora. Wniosek o wyłączenie referendarza sądowego oraz ławnika sąd rozstrzyga zgodnie z przepisami poprzedzającymi, a wniosek o wyłączenie pozostałych osób przekazuje odpowiedniemu organowi nadrzędnemu.</p>	<p>19) art. 54 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 54. Przepisy niniejszego działu, z wyłączeniem art. 48 1 , stosuje się odpowiednio do wyłączenia , ławnika, jak również innych organów sądowych oraz prokuratora. Wniosek o wyłączenie referendarza sądowego oraz ławnika sąd rozstrzyga zgodnie z przepisami poprzedzającymi, a wniosek o wyłączenie pozostałych osób przekazuje odpowiedniemu organowi nadrzędnemu.”;</p>	<p>Art. 54 - przepis należy doprecyzować wobec braku definicji legalnej "organów sądowych". Nie wiadomo zatem, czy przepis ten obejmie kuratorów, syndyków, zarządców, nadzorców, ale także komorników.</p>
<p>Art. 78. § 1. Każda ze stron może zgłosić opozycję przeciwko wstąpieniu interwenienta ubocznego, jednakże nie później niż przy rozpoczęciu najbliższej rozprawy.</p> <p>§ 2. Sąd oddali opozycję po przeprowadzeniu co do niej rozprawy, jeżeli interwenient uprawdopodobni, że ma interes prawny we wstąpieniu do sprawy.</p>	<p>21) w art. 78 § 1 i 2 otrzymują brzmienie:</p> <p>„§ 1. Każda ze stron może zgłosić opozycję przeciwko przystąpieniu interwenienta ubocznego w terminie dwóch tygodni od doręczenia jej pisma zawierającego oświadczenie o przystąpieniu, w każdym razie jednak nie później niż przy rozpoczęciu najbliższego posiedzenia z jej udziałem.</p> <p>§ 2. Sąd oddali opozycję, jeżeli interwenient uprawdopodobni, że ma interes prawny w przystąpieniu do sprawy.”;</p>	<p>Art. 78 § 2 - należy pozostać przy dotychczasowym rozwiązaniu, przewidującym rozpoznanie opozycji po przeprowadzeniu rozprawy. Dotyczy to bowiem prawa do sądu interwenienta, a więc prawa konstytucyjnego, materii zbyt ważkiej, by interwenient nie mógł przedstawić swojej argumentacji na rozprawie.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
(Brak odpowiednika - projekt przewiduje nowy przepis)	<p>22) po art. 98¹ dodaje się art. 98² w brzmieniu:</p> <p>„Art. 98². § 1. Na wniosek strony sąd przyznaje jej także odsetki od przyznanego zwrotu kosztów procesu.</p> <p>§ 2. Od przyznanego zwrotu kosztów procesu należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za czas od uprawomocnienia się orzeczenia, którym je ustalono, do dnia zapłaty. –6–</p> <p>§ 3. Na wniosek strony, która w toku procesu poniosła szczególnie wysoki wydatek podlegający zwrotowi, sąd może przyznać jej odsetki od kwoty równej temu wydatkowi za czas od dnia jego poniesienia przez stronę do dnia zapłaty.”;</p>	<p>Art. 98² § 3 - przepis ten budzi istotne zastrzeżenia, że względu na to, że wraz z art. 278² i 288 § 4 zd. 2 projektu tworzą podwaliny dla systemu "sądu dla bogatych". Strona dysponująca znaczną przewagą finansową nad przeciwnikiem, może dążyć do celowego powoływania drogich biegłych, aby potem w razie wygrania sprawy dodatkowo "ukarać" przeciwnika kosztami, których nie będzie on w stanie udźwignąć. Nadto strona decydująca się na proces, musi móc wcześniej przewidzieć orientacyjne koszty, które poniesie w razie przegrania sprawy.</p>
<p>Art. 103. § 1. Niezależnie od wyniku sprawy sąd może włożyć na stronę lub interwenienta obowiązek zwrotu kosztów, wywołanych ich niesumiennym lub oczywiście niewłaściwym postępowaniem.</p> <p>§ 2. Przepis § 1 dotyczy zwłaszcza kosztów powstałych wskutek uchylenia się od wyjaśnień lub złożenia wyjaśnień niezgodnych z prawdą, zatajenia lub opóźnionego powołania dowodów, a także oczywiście nieuzasadnionej odmowy poddania się mediacji.</p> <p>(Brak odpowiednika - projekt przewiduje nowy przepis)</p>	<p>23) w art. 103 dodaje się § 3 w brzmieniu:</p> <p>„§ 3. Niezależnie od wyniku sprawy sąd może podwyższyć przypadające od jednej ze stron koszty procesu, a nawet włożyć na jedną ze stron obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, jeżeli strona ta:</p> <p>1) mimo wezwania do osobistego stawiennictwa nie stawiła się w celu udziału w czynności sądu i nie usprawiedliwiła swego niestawiennictwa;</p> <p>2) bez usprawiedliwienia w toku postępowania odmówiła udziału w mediacji, na którą wcześniej się zgodziła.”;</p>	<p>Art. 103 § 3 pkt 1 - należy pozostawić dotychczasową zasadę, zgodnie z którym niestawiennictwo strony w celu jej przesłuchania (art. 299) rodzi jedynie ryzyko porażki w postępowaniu dowodowym i w rezultacie ryzyko przegrania procesu. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo strony nie powoduje bowiem przewlekłości procesu, gdyż sąd po prostu dowód ten pominie zgodnie z art. 302 § 1 k.p.c. Konstytucja mówi o prawie do sądu, a nie o "obowiązku do sądu" i cały system procedury cywilnej opiera się na dobrowolności udziału stron.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 117</p> <p>§ 6. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, zgłoszony po raz pierwszy w postępowaniu apelacyjnym, kasacyjnym lub postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, sąd przekazuje do rozpoznania sądowi pierwszej instancji, chyba że uzna wniosek za uzasadniony.</p>	<p>26) w art. 117 § 6 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 6. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego zgłoszony po raz pierwszy w postępowaniu kasacyjnym lub w postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sąd przekazuje do rozpoznania sądowi pierwszej instancji, chyba że uzna wniosek za uzasadniony.”;</p>	<p>Art. 117 § 6 - przepis jest błędnie sformułowany. Zwrot "chyba że uzna wniosek za uzasadniony" powoduje, że przekazanie od razu sugeruje nieuzasadnienie wniosku. W takim wypadku przekazanie do sądu I instancji jest zbędne i przedłuża niepotrzebnie postępowanie.</p>
<p>Art. 123</p> <p>§ 1. Postanowienia, o których mowa w dziale niniejszym sąd może wydać na posiedzeniu niejawnym. Postanowienia doręcza się tylko stronie, która złożyła wniosek o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego.</p> <p>§ 3 - (Brak odpowiednika - projekt przewiduje nowy przepis)</p>	<p>27) w art. 123:</p> <p>a) § 1 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 1. Postanowienia, o których mowa w dziale niniejszym, doręcza się tylko stronie, która złożyła wniosek o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego.”;</p> <p>b) dodaje się § 3 w brzmieniu:</p> <p>„§ 3. Ustanowiony z urzędu adwokat lub radca prawny niezwłocznie zawiadamia pozostałe strony o swym ustanowieniu.”;</p>	<p>Art. 123 § 3 - należy wykreślić lub zmodyfikować ten przepis. Adwokat z urzędu - podobnie jak adwokat z wyboru - podejmuje czynności wtedy, gdy uzna to za celowe. Za ewentualne zaniechania odpowiada zarówno dyscyplinarnie, jak i odszkodowawczo. Adwokat powinien więc zawiadamiać pozostałe strony nie po ustanowieniu, lecz przy pierwszej czynności w sprawie.</p>
<p>Art. 125. § 1. Pisma procesowe obejmują wnioski i oświadczenia stron składane poza rozprawą.</p> <p>§ 2. Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, pisma procesowe wnosi się na urzędowych formularzach.</p>	<p>28) w art. 125 § 2 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„§ 2. Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, pisma procesowe wnosi się na urzędowych formularzach. Do wniesienia pisma na urzędowym formularzu może również stronę zobowiązać sąd albo przewodniczący, jeżeli przyczyni się to do usprawnienia postępowania.”;</p>	<p>Art. 125 § 2 - należy zwrócić uwagę, że formularze w praktyce nie spełniają swej założonej roli. Ich prawidłowe wypełnienie jest niekiedy trudniejsze, niż napisanie prostego pozwu.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 126. § 2. Gdy pismo procesowe jest pierwszym pismem w sprawie, powinno ponadto zawierać oznaczenie przedmiotu sporu oraz: 1) oznaczenie miejsca zamieszkania lub siedziby i adresy stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników, (Nowy przepis - brak odpowiednika)</p>	<p>29) w art. 126: b) w § 2 po pkt 1 dodaje się pkt 1¹ w brzmieniu: „1¹) w przypadku stron, o których mowa w art. 133 § 2a, zamiast adresów miejsc zamieszkania albo siedzib należy wskazać adresy, o których mowa w tym przepisie, z zaznaczeniem, czy są one wykreślone.”;</p>	<p>Art. 126 § 2 pkt 1¹ - przepis nieco niezrozumiały. Jeżeli spółka ma rzeczywistą siedzibę w innym miejscu, niż siedziba wskazana w KRS, wskazane jest podanie siedziby rzeczywistej.</p>
<p>Art. 127. W pismach procesowych mających na celu przygotowanie rozprawy (pisma przygotowawcze) należy podać zwięźle stan sprawy, wypowiedzieć się co do twierdzeń strony przeciwnej i dowodów przez nią powołanych, wreszcie wskazać dowody, które mają być przedstawione na rozprawie, lub je załączyć. W pismach przygotowawczych strony mogą wskazywać podstawy prawne swoich żądań lub wniosków.</p>	<p>30) art. 127 otrzymuje brzmienie: „Art. 127. § 1. W piśmie procesowym mającym na celu przygotowanie rozstrzygnięcia (pismo przygotowawcze) strona powinna zwięźle podać stan sprawy, wyszczególnić, które fakty przyznaje, a którym zaprzecza oraz wypowiedzieć się co do twierdzeń i dowodów zgłoszonych przez stronę przeciwną.</p>	<p>Art. 127 § 1 - dodanie obowiązku wskazanie faktów, które się przyznaje i którym się zaprzecza, jest niecelowe. Nie wiadomo, jak szczegółowe w praktyce będzie to wymaganie, czy nie trzeba będzie oddzielnie odnosić się do każdego zdania pozwu, co spowoduje niebywałą objętość odpowiedzi na pozew. Zbyt długie pisma są przecież bolączką sędziów. Tymczasem Sąd Najwyższy uznał, że zaprzeczenie ogólną formułką spotykaną niekiedy w pismach procesowych "zaprzeczam wszystkim faktom z wyjątkiem wyraźnie przyznanych" nie jest prawidłowe. Przepis ten burzy system Kodeksu, a to ze względu na treść art. 229 i 230, które odnoszą się tylko do faktów przyznanych lub uznanych za przyznane, w rezultacie czego pozostałe fakty uznaje się za sporne. Proponowane brzmienie przepisu nasuwać będzie wątpliwości, czy przy nieodniesieniu się do jakiegoś faktu w sposób pozytywny albo negatywny, należy go uważać za przyznany czy za zaprzeczony. (Analogicznie - Art. 210 § 2 zd. 2).</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
(Nowy przepis - brak odpowiednika)	<p>31) po art. 130¹ dodaje się art. 130^{1a} w brzmieniu: „Art. 130^{1a} . § 1. Jeżeli pismo procesowe wniesione przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej nie może otrzymać prawidłowego biegu wskutek niezachowania warunków formalnych, przewodniczący zwraca pismo stronie bez wezwania do jego poprawienia lub uzupełnienia. Mylne oznaczenie pisma procesowego lub inne oczywiste niedokładności nie stanowią przeszkody do nadania pismu biegu i rozpoznania go w trybie właściwym. § 2. W zarządzeniu o zwrocie pisma wskazuje się braki, które stanowią podstawę zwrotu. § 3. W terminie tygodnia od dnia doręczenia zarządzenia o zwrocie pisma strona może je wnieść ponownie. Jeżeli pismo to nie jest dotknięte brakami, wywołuje skutek od daty pierwotnego wniesienia. Skutek ten nie następuje w przypadku kolejnego zwrotu pisma, chyba że zwrot nastąpił na skutek braków uprzednio niewskazanych. § 4. Zarządzenia może wydawać także referendarz sądowy.</p>	<p>Art. 130^{1a} § 1 i 2 - choć rozwiązanie wydaje się interesujące, należy zwrócić uwagę na fakt, że będzie ono generowało stronie powodowej dodatkowe koszty, niemiszczące się w opłacie sądowej.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 130^{2a} - (Nowy przepis - brak odpowiednika)</p>	<p>32) po art. 130² dodaje się art. 130^{2a} w brzmieniu: Art. 130^{2a} . § 1. Wniesiony przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej środek zaskarżenia, który nie został należycie opłacony, sąd odrzuca bez wezwania do uiszczenia opłaty, jeżeli środek ten podlega opłacie w wysokości stałej lub stosunkowej obliczonej od wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. § 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy środek zaskarżenia jest zawarty w pierwszym piśmie strony w sprawie, lub gdy wysokość opłaty uległa zmianie na skutek sprawdzenia podanej przez stronę wartości przedmiotu sporu lub zaskarżenia. § 3. Przepisy § 1 i 2 stosuje się odpowiednio do wniosku strony o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem zgłoszonego w terminie tygodnia od dnia ogłoszenia lub doręczenia orzeczenia. Wniosek złożony ustnie podlega odrzuceniu, jeżeli opłaty nie uiszczono najpóźniej w kolejnym dniu roboczym.”;</p>	<p>Art. 130^{2a} § 1 - jest to powrót do rozwiązania, które zostało uznane za niezgodne z Konstytucją (por. wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 20 maja 2008 r., sygn. P 18/07). Ustawodawca nie może ignorować rozstrzygnięć TK.</p> <p>Art. 130^{2a} § 3 zd. 2 - termin na wniesienie opłaty jest zbyt krótki i burzy system Kodeksu oparty na zasadzie, że wszelkie braki wniosku można uzupełniać do ostatniego dnia terminu dla danego wniosku. Ponieważ przepis dotyczy materii, która decyduje o prawie do zaskarżenia wyroku, a zatem do II instancji, proponowane rozwiązanie budzi wątpliwości konstytucyjne.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Art. 131 ² - (Nowy przepis brak odpowiednika)	<p>34) po art. 131¹ dodaje się art. 131² w brzmieniu: „Art. 131². § 1. Zapoznanie się z pismem sądowym przez użytkownika Portalu Informacyjnego, o którym mowa w art. 175h ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 2062, z późn. zm. 3)) jest równoznaczne z jego doręczeniem. Doręczenie następuje w dniu odczytania pisma.</p> <p>§ 2. Minister Sprawiedliwości, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji, w drodze rozporządzenia określi tryb i sposób dokonywania doręczeń przy użyciu Portalu Informacyjnego oraz sposób przekazywania danych potwierdzających doręczenie z systemu Portalu Informacyjnego do systemów obsługujących postępowanie sądowe, mając na względzie zapewnienie skuteczności doręczeń oraz ochronę praw osób, którym pisma są doręczane.”;</p>	Art. 131 ² § 1 - jeżeli rozporządzenie MS nie będzie przewidywało, że zapoznanie się z pismem nastąpi tylko przez zalogowanie się do konkretnej sprawy, lecz regułą będzie zalogowanie się w ogóle do portalu, należy liczyć się z masową likwidacją kont w portalach, aby uniknąć ryzyka nie zauważenia nowego pisma w innej sprawie i konsekwencji z tego wynikających.
Art. 132 § 1 ³ - (Nowy przepis - brak odpowiednika)	<p>35) w art. 132 po § 1² dodaje się § 1³ w brzmieniu: „§ 1³. Pisma, o których mowa w § 1, pełnomocnicy, o których w nim mowa, doręczają sobie nawzajem wyłącznie w formie elektronicznej, jeżeli złożą sądowi zgodne oświadczenia odpowiedniej treści i podadzą do wiadomości sądu używane dane adresowe, w szczególności adres poczty elektronicznej lub numer faksu. Oświadczenia nie podlegają odwołaniu, a zastrzeżenia warunku lub terminu uważa się za niebyłe. W uzasadnionych przypadkach sąd może zarządzić odstępnie od takiego sposobu doręczania.”;</p>	Art. 132 § 1 ³ - istotne wątpliwości budzi fragment mówiący o nieodwołalności oświadczeń.

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 152. § 1. Na posiedzenia jawne wstęp na salę sądową mają – poza stronami i osobami wezwanymi – tylko osoby pełnoletnie. Przewodniczący może zezwolić na obecność na posiedzeniu małoletnim.</p> <p>§ 2. Na posiedzenia niejawne mają wstęp tylko osoby wezwane.</p>	<p>41) art. 152 otrzymuje brzmienie: „Art. 152. § 1. Na posiedzenia jawne wstęp na salę sądową mają tylko osoby nieuzbrojone i – poza stronami, przedstawicielami i osobami wezwanymi – pełnoletnie. § 2. Przewodniczący może zezwolić na obecność na posiedzeniu jawnym osobom małoletnim oraz osobom obowiązany do noszenia broni. § 3. Na posiedzenia niejawne mają wstęp tylko osoby wezwane. § 4. Przy czynnościach sądu nie mogą być obecne osoby w stanie nielicującym z powagą sądu.”;</p>	<p>Art. 152 § 1 - dodanie "przedstawicieli" jest zbędne, gdyż małoletni nie może być przedstawicielem strony.</p> <p>Art. 152 § 4 - ponieważ przepis ten dotyczy tzw. policji sesyjnej, powinien znaleźć się raczej w regulaminie urzędowania sądów powszechnych.</p>
<p>Art. 162. Strony mogą w toku posiedzenia, a jeżeli nie były obecne, na najbliższym posiedzeniu zwrócić uwagę sądu na uchybienia przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na takie uchybienia w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy.</p>	<p>42) art. 162 otrzymuje brzmienie: „Art. 162. Strona może zwrócić uwagę sądu na uchybienie przepisom postępowania, wnosząc o wpisanie zastrzeżenia do protokołu. Zastrzeżenie można zgłosić najpóźniej na kolejnym posiedzeniu. Stronie, która zastrzeżenia nie zgłosiła, nie przysługuje prawo powoływania się na to uchybienie w dalszym toku postępowania, chyba że chodzi o przepisy postępowania, których naruszenie sąd powinien wziąć pod rozwagę z urzędu, albo że strona uprawdopodobni, iż nie zgłosiła zastrzeżeń bez swojej winy.”;</p>	<p>Art. 162 - należy uchylić ten przepis jako budzący istotne wątpliwości co do zgodności z prawem do sądu. Pasuje on bowiem do cytatu biblijnego: <i>"I wam, uczonym w Prawie, biada! Bo nakładacie na ludzi ciężary nie do uniesienia, a sami nawet jednym palcem ciężarów tych nie dotykacie."</i> Łk., 11, 45. Przepis nakłada na stronę nawet działającą bez adwokata obowiązek wytknięcia sądowi (będącemu przecież "fachowcem" od procedury) błędów proceduralnych, i to natychmiast. Wydaje się, że istnieje dostatecznie dużo argumentów przemawiających za uchyleniem w całości przepisu, który powstał w państwie wymagającym obowiązkowego zastępstwa adwokackiego, a</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
c.d.	c.d.	<p>do Polski trafił, gdy przymus adwokacki był także u nas bardzo szeroki, zwłaszcza że ograniczenie prawa do zaskarżenia orzeczenia wymaga proporcjonalności (por. np. wyrok ETPCz z dnia 23 listopada 1993 r. w sprawie Poitrimol przeciwko Francji, sygn. 14032/88), której trudno dopatrzeć się, jeżeli porównamy wagę prawa do sądu z zasadą szybkości postępowania (przeгляд stanowisk doktryny i orzecznictwa - patrz: M. Strus-Wołos, <i>Artykuł 162 k.p.c. okiem praktyka</i>, Przeгляд Sądowy 7-8/2016). Gdyby jednak przepis miał w jakiejś formie pozostać, można rozważać kilka dróg. Pierwszym rozwiązaniem byłaby rezygnacja z sankcji utraty zarzutu apelacyjnego, skoro sąd mógłby w wyjątkowych wypadkach odmawiać rozpoznania zarzutu na podstawie art. 3, a ponadto w apelacji i tak należy zawrzeć dodatkowy wniosek z art. 380. Kolejnym rozwiązaniem mogłoby być wydłużenie terminu do składania zastrzeżeń, np. na następnym posiedzeniu, tak aby strona miała możliwość rozsądnego zastanowienia się (a nawet zasięgnięcia fachowej porady), czy rzeczywiście doszło do uchybienia. Innym wyjściem byłoby ograniczenia stosowania przepisu tylko do stron reprezentowanych przez pełnomocników. Od razu jednak trzeba zastrzec, że coraz częściej w sądach pojawiają się tzw. doradcy prawni na podstawie stałego zlecenia. Nie ma powodów, aby tacy - w pełni komercyjni przecież - pełnomocnicy mieli być zwolnieni z ciężarów procesowych. Czwarty sposób to wprowadzenie obowiązku ustnego uzasadniania decyzji procesowych podlegających zastrzeżeniom do protokołu, tak aby strona przynajmniej знаła powody danego rozstrzygnięcia i wobec tego mogła postawić zarzuty naruszenia odpowiednich przepisów. (Analogicznie - Art. 210 § 2¹).</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Art. 183 ¹⁴ § 2. Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem na posiedzeniu niejawnym.	48) w art. 183 ¹⁴ § 2 otrzymuje brzmienie: „§ 2. Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem.”;	Art. 183 ¹⁴ - przepis powinien przewidywać, że ugoda zawarta przed mediatorem i zatwierdzona przez sąd ma moc ugody zawartej przed sądem. Sądy bowiem rozróżniają skutki obu ugód i odmawiają wpisu do KW przeniesienia własności nieruchomości na podstawie ugody zawartej przed mediatorem, choćby została zatwierdzona przez sąd. Proponowana treść przepisu spowoduje, że strony nie będą (zasadnie) unikać mediacji w sprawach, których przedmiotem jest prawo do nieruchomości.
Art. 186 ¹ - (Nowy przepis - brak odpowiednika)	50) w części pierwszej, w księdze pierwszej, w tytule VI, w dziale II, po oznaczeniu rozdziału 2 „Pozew”, przed art. 187 dodaje się art. 186 ¹ w brzmieniu: „Art. 186 ¹ . Pismo, które zostało wniesione jako pozew, a z którego treści nie wynika żądanie rozpoznania sprawy, przewodniczący może zwrócić wnoszącemu bez żadnych dalszych czynności.”;	Art. 186 ¹ - przepis w praktyce może być szkodliwy dla osób występujących bez pełnomocnika, nieumiejących prawidłowo sformułować żądania pozwu.
Art. 187 § 1 2) przytoczenie okoliczności faktycznych uzasadniających żądanie a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu; Art. 187 § 2 4) dokonanie oględzin;	51) w art. 187: a) w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie: „2) wskazanie faktów, na których powód opiera swe żądanie, a w miarę potrzeby uzasadniających również właściwość sądu.”; b) w § 2 pkt 4 otrzymuje brzmienie: „4) zażądanie dowodów znajdujących się w sądach, urzędach lub u osób trzecich, wraz z uprawdopodobnieniem, że strona sama uzyskać ich nie może.”;	Art. 187 § 2 pkt 4 - przepis należy pozostawić w dotychczasowym brzmieniu. Będzie on bowiem powodował, że nawet jeżeli akta innej sprawy są w tym samym sądzie, a nawet w tym samym wydziale, strona będzie musiała je kopiować. Spowoduje to z jednej strony niepotrzebne koszty dla strony, z drugiej zaś obciąży sekretariaty zbędną pracą.

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>ARt. 203¹ - (Nowy przepis - brak odpowiednika)</p>	<p>57) po art. 203 dodaje się art. 203¹ w brzmieniu: „Art. 203¹ . § 1. Podstawą zarzutu potrącenia może być tylko wierzytelność pozwanego z tego samego stosunku prawnego co wierzytelność dochodzona przez powoda, chyba że wierzytelność pozwanego jest niesporna lub udowodniona dokumentem nie pochodzącym od pozwanego. § 2. Zarzut potrącenia jest dopuszczalny tylko w zakresie, w którym istnienie wierzytelności dochodzonej przez powoda jest niesporne. § 3. Pozwany może podnieść zarzut potrącenia nie później, niż przy wdaniu się w spór co do istoty sprawy albo w terminie dwóch tygodni od dnia, gdy jego wierzytelność stała się wymagalna. § 4. Zarzut potrącenia może zostać podniesiony tylko w piśmie procesowym. Do pisma tego stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pozwu, z wyjątkiem opłat.”;</p>	<p>Art. 203¹ - przepis budzi poważne wątpliwości, gdyż znacznie ogranicza podniesienie zarzutu potrącenia. Strona w pewnych wypadkach będzie zmuszona występować oddzielnie na drogę sądową co do wierzytelności z innego stosunku prawnego. Dotychczas możliwe było to w jednym procesie (por. J. Mucha, <i>Zawistość sprawy w procesie cywilnym</i>, s. 344, Wyd. Wolters Kluwer). Ponadto § 4 odsyłający do przepisów o pozwie jest niecelowy, gdyż zbędne jest zamieszczanie wszystkich elementów pozwu w piśmie z zarzutem potrącenia.</p>
<p>Rozdział 2¹ - Nowa instytucja procesowa</p>	<p>59) po art. 205 dodaje się rozdział 2¹ w brzmieniu: „Rozdział 2¹ Organizacja postępowania</p> <p>Art. 205¹ . § 1. Przewodniczący zarządza doręczenie pozwu pozwanemu i wzywa go do złożenia odpowiedzi na pozew, w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż dwa tygodnie. O zarządzeniu doręczenia pozwu zawiadamia się powoda. § 2. Przewodniczący zarządza zwrot odpowiedzi na pozew złożonej z uchybieniem terminu.”</p>	<p>Art. 205¹ § 1 zd. 1 - postulowane jest dodanie <i>in fine</i> zwrotu: uwzględniając obszerność pozwu i załączników oraz stopień skomplikowania sprawy. Z praktyki własnej autorki można podać przykład, gdy pozwanemu doręczono w sprawie dotyczącej rozliczenia kilkudziesięciomilionowej inwestycji budowlanej pozew liczący wraz z załącznikami ponad 1200 stron, z terminem 14 dni na odpowiedź, pod rygorem prekluzji dowodowej. Następnie po złożeniu odpowiedzi na pozew sprawa czekała na wyznaczenie rozprawy prawie rok. Tymczasem powód ma na przygotowanie pozwu kilka lat, aż do upływu terminu przedawnienia.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa		Art. 205 ² § 1 pkt 2 i 3 - wprowadzenie prekluzji dowodowej jest - jak wskazywano w uwagach ogólnych - chybione, gdyż prowadzi do wydawania wyroków niesprawiedliwych materialnoprawnie, godzących w zaufanie społeczne do wymiaru sprawiedliwości. Nawet pozostawiając prekluzję, należy wydłużyć termin co najmniej do pierwszej rozprawy merytorycznej.
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa	Art. 205 ² . § 1. Równocześnie z doręczeniem pism, o których mowa w art. 205 ¹ § 1, poucza się strony o: (...) 5) zwrocie pisma przygotowawczego wniesionego bez zarządzenia przewodniczącego lub jego zezwolenia,	Art. 205 ² § 1 pkt 5 - przepis mający stanowić remedium na zbyt obszerne pisma, w praktyce powoduje niepotrzebne obciążenie sędziów rozpoznawaniem wniosków o zezwolenie na złożenie pisma. Należy go zastąpić możliwością oznaczenia przez sędziego dopuszczalnej liczby pism procesowych oraz określenia ich maksymalnej objętości.
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa	Art. 205 ³ . § 1. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności w sprawach zawitych lub obrachunkowych, przewodniczący może zarządzić wymianę przez strony pism przygotowawczych, oznaczając porządek składania pism, terminy, w których pisma należy złożyć i okoliczności, które mają być wyjaśnione.	Art. 205 ³ § 1 - słowo "przypadkach" należy zastąpić słowem "wypadkach", które jest zachowane w dawniejszych przepisach Kodeksu (por. art. 7, 8, 12, 13 i wiele innych). Od ustawodawcy należy wymagać po pierwsze spójności również w sferze językowej, jak również unikania kolokwializmów. Językoznawcy wskazują, że słowo "przypadek" prawidłowo stosowane odnosić się może jedynie albo do przypadków gramatycznych albo do zdarzenia nieprzewidzianego ("przypadek sprawił, że...").
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa	Art. 205 ³ § 2 § 2. Przewodniczący może zobowiązać stronę, by w piśmie przygotowawczym podała wszystkie twierdzenia i dowody istotne dla rozstrzygnięcia sprawy pod rygorem utraty prawa do ich powoływania w toku dalszego postępowania. W takim przypadku twierdzenia i dowody zgłoszone z naruszeniem tego obowiązku podlegają pominięciu, chyba że strona wykaże, iż ich powołanie w piśmie przygotowawczym nie było możliwe albo że potrzeba powołania wynika później.	Art. 205 ³ § 2 - por. uwagę do art. 205 ² § 1 pkt 2 i 3. Niekiedy taktyka procesowa, polegająca na wykazaniu niewiarygodności świadków, wymaga zachowania pewnych dowodów z dokumentów na fazę po postępowaniu dowodowym ze źródeł osobowych.

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa	Art. 205 ³ § 3. Stronę reprezentowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub radcę Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej przewodniczący może zobowiązać do wskazania w piśmie przygotowawczym także podstaw prawnych jej żądań i wniosków, w miarę potrzeby ograniczając zakres tego wskazania.	Art. 205 ³ § 3 - obowiązek wskazywania postawy prawnej godzi w zasadę <i>iura novit curia</i> .
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa	<p>Art. 205⁵ . § 1. Posiedzenie przygotowawcze służy rozwiązaniu sporu bez potrzeby prowadzenia dalszych posiedzeń, zwłaszcza rozprawy. Jeżeli nie uda się rozwiązać sporu, na posiedzeniu przygotowawczym sporządza się z udziałem stron plan rozprawy.</p> <p>§ 2. Posiedzenie przygotowawcze odbywa się według przepisów o posiedzeniu niejawnym. W toku posiedzenia przygotowawczego zachowanie szczególnych przepisów postępowania nie jest konieczne, jeżeli przyczyni się to do osiągnięcia celów tego posiedzenia.</p> <p>§ 3. Strony są obowiązane wziąć osobiście lub przez pełnomocników.</p> <p>§ 4. Jeżeli powód bez usprawiedliwienia nie stawi się na posiedzenie przygotowawcze, sąd umarza postępowanie rozstrzygając o kosztach jak przy cofnięciu pozwu, chyba że sprzeciwi się temu obecny na tym posiedzeniu pozwany.</p> <p>§ 5. Jeżeli pozwany nie stawi się na posiedzenie przygotowawcze albo stawiwszy się nie bierze w nim udziału, plan rozprawy sporządza się bez jego udziału, przy czym pozwanego można obciążyć kosztami postępowania nawet w przypadku wygrania przez niego sprawy.</p>	Art. 205 ⁵ § 3-5 - sankcje za niestawiennictwo zbyt daleko idące, w szczególności obligatoryjna sankcja umorzenia względem powoda, który poniósł opłatę sądową i dodatkowo poniósłby także koszty zastępstwa adwokackiego przeciwnika. Rozwiązanie budzi wątpliwości konstytucyjne i godzi w systemową zasadę dobrowolności udziału strony w procesie. Zakłada także nierówne traktowanie stron, gdyż pozwany poniesie tylko sankcję w postaci kosztów i to fakultatywnie ("może"). Należy zauważyć, że niestawiennictwo stron na posiedzeniu przygotowawczym powinno łączyć się jedynie z ryzykiem, że otrzymają plan, który będzie dla nich niewygodny. Zwrócić też trzeba uwagę na niedbalstwo legislatora, który w § 4 mówi o niestawiennictwie nieusprawiedliwionym, zaś w § 5 brak analogicznego zwrotu "bez usprawiedliwienia". Jakkolwiek zdroworozsądkowo wydaje się, że w obu wypadkach chodzi o niestawiennictwo bez usprawiedliwienia, to zasada racjonalności ustawodawcy nakazywałaby przyjąć, że rozróżnienie jest celowe. Trudno zaś zgodzić się, aby strona, która np. uległa ciężkiemu wypadkowi i należycie to udokumentowała, miała ponosić jakiegokolwiek skutki niestawiennictwa. Ponadto § 4 w proponowanym brzmieniu jest sprzeczny z art. 205 ¹⁰ § 6 (patrz uwaga do tego przepisu).

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa	<p>Art. 205⁹ . § 1. Plan rozprawy zawiera rozstrzygnięcia sądu co do wniosków dowodowych stron, zastępując w tym zakresie postanowienie dowodowe. Przepisy art. 236 i art. 243 2 stosuje się odpowiednio.</p> <p>§ 2. W miarę potrzeby plan rozprawy może zawierać:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) dokładne określenie przedmiotów żądań stron, w tym rozmiar dochodzonych świadczeń wraz z należnościami ubocznymi; 2) dokładnie określone zarzuty, w tym formalne; 3) ustalenie, które fakty i oceny prawne pozostają między stronami sporne; 4) terminy posiedzeń i innych czynności w sprawie; 5) harmonogram rozprawy, czyli kolejność i termin przeprowadzenia dowodów oraz roztrząsania wyników postępowania dowodowego; 6) termin ogłoszenia wyroku; 7) rozstrzygnięcia co do innych zagadnień, o ile są niezbędne do prowadzenia postępowania. <p>§ 3. W planie rozprawy można się odwoływać do pism procesowych stron.</p> <p>§ 4. Przepisy art. 206 i art. 206¹ stosuje się odpowiednio.</p>	<p>Art. 205⁹ § 2 pkt 2 - nie określono sankcji za brak wyszczególnienia zarzutów. Wydaje się jednak, że skoro system zakłada podnoszenie niektórych zarzutów (np. przedawnienia) aż do zakończenia procesu, prekluzja byłaby niewłaściwym rozwiązaniem. Przepis jest zatem niejasny i wymaga doprecyzowania.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Rozdział 2¹ - Nowa instytucja procesowa</p>	<p>Art. 205¹⁰ . § 1. Spory co do poszczególnych zagadnień objętych planem rozprawy rozstrzyga przewodniczący. § 2. Plan rozprawy podpisują strony. Odmowę złożenia podpisu przez stronę odnotowuje się w planie. § 3. Przewodniczący zatwierdza plan rozprawy. § 4. Plan rozprawy stanowi załącznik do protokołu posiedzenia przygotowawczego. Poza tym stosuje się do niego odpowiednio przepisy o zarządzeniu. § 5. Zatwierdzony w obecności strony plan rozprawy zastępuje zawiadomienie strony o terminach posiedzeń i innych czynności objętych planem. Jeżeli strona była osobiście obecna przy zatwierdzeniu planu rozprawy, zastępuje on także wezwanie strony do wykonania objętych nim obowiązków, które wykonać musi osobiście, w szczególności do stawienia się na czynności wymagające jej osobistego stawiennictwa. O skutkach tych należy stronę pouczyć. § 6. Plan rozprawy z urzędu doręcza się stronie, która nie była obecna przy jego sporządzeniu i zatwierdzeniu. Doręczenie stronie planu rozprawy zastępuje zawiadomienie jej o terminach posiedzeń i innych czynności objętych planem. Jeżeli plan obejmuje obowiązki, które strona wykonać musi osobiście, w szczególności stawienie się na czynności wymagające jej osobistego stawiennictwa, doręcza się go także bezpośrednio stronie; w takim przypadku doręczenie planu zastępuje także wezwanie strony do wykonania tych obowiązków. O skutkach tych należy stronę pouczyć.</p>	<p>Art. 205¹⁰ § 2 zd. 2 - nie określono skutków odmowy podpisania przez stronę planu. Nie wiadomo zatem, czy taki plan może być następnie zatwierdzony i będzie obowiązywał.</p> <p>Art. 205¹⁰ § 6 zd. 1 - skoro art. 205⁵ § 4 przewiduje obligatoryjne umorzenie w razie niestawiennictwa powoda, przepisy te są sprzeczne.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Rozdział 2 ¹ - Nowa instytucja procesowa	<p>Art. 205¹² . § 1. Jeżeli wyznaczono posiedzenie przygotowawcze, strona może przytaczać twierdzenia i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej do chwili zatwierdzenia planu rozprawy. Twierdzenia i dowody zgłoszone po zatwierdzeniu planu rozprawy podlegają pominięciu, chyba że strona wykaże, że ich powołanie nie było możliwe albo potrzeba ich powołania wynika później.</p> <p>§ 2. Jeżeli nie zarządzono przeprowadzenia posiedzenia przygotowawczego, strona może przytaczać twierdzenia i dowody aż do zamknięcia rozprawy, z zastrzeżeniem niekorzystnych skutków, które według przepisów niniejszego Kodeksu mogą dla niej wynikać z działania na zwłokę lub niezastosowania się do zarządzeń przewodniczącego i postanowień sądu.</p>	<p>Art. 205¹² § 1 i 2 - nie znajduje uzasadnienia takie zróżnicowanie terminów na przytaczanie twierdzeń i dowodów w procesach, w których wyznaczono posiedzenie przygotowawcze i pozostałych.</p>
Art. 206 ¹ (Nowy przepis - brak odpowiednika)	<p>61) po art. 206 dodaje się art. 206 1 w brzmieniu:</p> <p>„Art. 206¹ . Rozprawę należy przygotować, tak aby nie było przeszkód do rozstrzygnięcia sprawy na pierwszym posiedzeniu na nią wyznaczonym. Więcej niż jedno posiedzenie wyznacza się tylko w razie konieczności, zwłaszcza gdy przeprowadzenie wszystkich dowodów na jednym posiedzeniu nie będzie możliwe. W takim przypadku posiedzenia powinny się odbywać w kolejnych dniach, a jeżeli nie jest to możliwe – tak aby upływ czasu pomiędzy kolejnymi posiedzeniami nie był nadmierny.”;</p>	<p>Art. 206¹ zd. 3 - należy dodać po słowie "dniach", z uwzględnieniem planów rozpraw stron i pełnomocników w innych sprawach. W przeciwnym wypadku wyznaczanie rozpraw w kolejnych dniach może kolidować z planami rozpraw w innych sprawach, a przecież pełnomocnik nie może ponosić za to odpowiedzialności.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 210. § 2. Każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej, dotyczących okoliczności faktycznych. § 2¹. Sąd poucza stronę występującą w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o treści art. 162, 207, 217, 229 i 230.</p>	<p>64) w art. 210 § 2 i 2¹ otrzymują brzmienie: „§ 2. Każda ze stron obowiązana jest do złożenia oświadczenia co do twierdzeń strony przeciwnej dotyczących faktów. Strona jest przy tym obowiązana wyszczególnić fakty, którym zaprzecza. § 2¹. Sąd poucza stronę występującą w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej o treści art. 162, 205 3 , 205 12 , 229 i 230.”;</p>	<p>Art. 210 § 2 zd. 2 - por. uwagi do art. 127 § 1. Art. 210 § 2¹ - por. uwagi do art. 162.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Art. 226 ¹ i 226 ² - Nowe przepisy	<p>69) po art. 226 dodaje się art. 226¹ i art. 226² w brzmieniu: „Art. 226¹ . Ilekczo ustawa przewiduje wysłuchanie stron lub innych osób, stosownie do okoliczności może się to odbyć poprzez wezwanie stron do złożenia odpowiednich oświadczeń na posiedzeniu albo poprzez wyznaczenie terminu do zajęcia stanowiska w piśmie procesowym lub za pomocą środków komunikowania się na odległość, o ile dają one pewność co do osoby składającej oświadczenie. Art. 226² . Stwierdziwszy nadużycie przez stronę prawa procesowego sąd może w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) stronę nadużywającą skazać na grzywnę; 2) niezależnie od wyniku sprawy podwyższyć przypadające od strony nadużywającej koszty procesu, a nawet włożyć na nią obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, odpowiednio do spowodowanej nadużyciem zwłoki w rozpoznaniu sprawy; 3) na wniosek strony przeciwnej: <ol style="list-style-type: none"> a) przyznać od strony nadużywającej koszty procesu podwyższone odpowiednio do spowodowanego nadużyciem zwiększenia nakładu pracy strony przeciwnej na prowadzenie sprawy, nie więcej jednak niż dwukrotnie; b) zasądzić od strony nadużywającej odsetki należne od zasądzonego świadczenia w stopie podwyższonej odpowiednio do spowodowanej nadużyciem zwłoki w rozpoznaniu sprawy, nie więcej jednak niż dwukrotnie.” 	<p>Art. 226¹ - jedną z naczelných zasad procesu cywilnego jest jego usłność (tak zresztą ustawodawca przed kilku laty uzasadniał ograniczenie składania pism procesowych, wprowadzając zezwolenie sądu) oraz bezpośredniość. W zasady te w sposób oczywisty godzi możliwość zastępowania dowodów ze źródeł osobowych pisemnymi oświadczeniami. Taka możliwość powinna być ograniczona do wyjątkowych wypadków, jak choroba, wiek, znaczna odległość od sądu, zamieszkiwanie zagranicą. Ponadto bezpośrednie zeznania ustne pozwalają na zadawanie stronom dodatkowych pytań, zaś w razie zeznania pisemnego konieczność uzupełnienia zeznań kolejnym piśmie znacznie przedłuży postępowanie. Wreszcie, tylko bezpośrednio przesłuchanie świadka lub strony pozwoli należycie ocenić wiarygodność. Brak takiej możliwości godzi w powagę wymiaru sprawiedliwości (Analogicznie - art. 271¹).</p>
Art. 235 ¹ - Nowy przepis	<p>71) po art. 235 dodaje się art. 235¹ i 235² w brzmieniu: „Art. 235¹ . We wniosku o przeprowadzenie dowodu strona jest obowiązana oznaczyć dowód w sposób umożliwiający przeprowadzenie go oraz określić i wyszczególnić fakty, które mają zostać wykazane tym dowodem.</p>	

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 235² - Nowy przepis</p>	<p>Art. 235² . § 1. Sąd może w szczególności pominąć dowód:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) którego przeprowadzenie wyłącza przepis Kodeksu; 2) mający wykazać fakt bezsporny, nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy lub udowodniony zgodnie z twierdzeniem wnioskodawcy; 3) nieprzydatny do wykazania danego faktu; 4) niemożliwy do przeprowadzenia; 5) zmierzający jedynie do przedłużenia postępowania; 6) gdy wniosek strony nie odpowiada wymogom artykułu poprzedzającego, a strona mimo wezwania nie usunęła tego braku. <p>§ 2. Pomijając dowód sąd wydaje postanowienie.”;</p>	<p>Art. 235² § 1 pkt 2 i 3 - pkt 2 stanowi <i>superfluum</i> art. 229 i 230, zaś pkt 3 <i>superfluum</i> art. 227.</p> <p>Art. 235² § 2 - wydaje się, że w wypadkach wskazanych w § 1 sąd powinien wniosek dowodowy oddać, a nie pomijać dowód.</p>
<p>Art. 236. W postanowieniu o przeprowadzeniu dowodu sąd oznaczy fakty podlegające stwierdzeniu, środek dowodowy i – stosownie do okoliczności – sędziego lub sąd, który ma dowód przeprowadzić, a ponadto, jeżeli to jest możliwe, termin i miejsce przeprowadzenia dowodu. Wyznaczając sędziego, sąd może pozostawić mu oznaczenie terminu przeprowadzenia dowodu.</p>	<p>72) art. 236 otrzymuje brzmienie:</p> <p>„Art. 236. § 1. W postanowieniu o dopuszczeniu dowodu sąd oznaczy środek dowodowy i fakty, które mają nim zostać wykazane, a w miarę potrzeby i możliwości także termin i miejsce przeprowadzenia dowodu.</p> <p>§ 2. Jeżeli o wydanie rozstrzygnięcia w przedmiocie dowodu wnosila strona, w postanowieniu wystarczy powołać się na treść jej wniosku.</p> <p>§ 3. Zlecając przeprowadzenie dowodu sędziemu wyznaczonemu albo sądowi wezwanemu sąd oznaczy tego sędziego albo ten sąd. Jeżeli nie oznaczono terminu lub miejsca przeprowadzenia dowodu, oznaczy je sędzia wyznaczony albo sąd wezwany.”;</p>	<p>Art. 236 § 1 - należy zauważyć, że w sprawach, w których ustalono plan, termin i miejsce przeprowadzenia dowodu powinny być w tym planie (art. 205⁹ § 2 pkt 4 i 5).</p>
	<p>74) po art. 242 dodaje się art. 242¹ i 242² w brzmieniu:</p> <p>„Art. 242¹ . Strona, która wnosila o wezwanie na rozprawę świadka, biegłego lub innej osoby, powinna dołożyć starań, by osoba ta stawila się w wyznaczonym czasie i miejscu, w szczególności zawiadomić ją o obowiązku, czasie i miejscu stawienia.</p>	<p>Art. 242¹ - przerzucenie na stronę obowiązku zawiadomienia świadków czy biegłych o obowiązku stawienia spowoduje z pewnością w wielu wypadkach obstrukcję procesową, gdyż przeciętny obywatel z większą powagą potraktuje wezwanie otrzymane od sądu niż od strony, zwłaszcza gdyby był z tą stroną w konflikcie.</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego
wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos
i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 258. Strona powołująca się na dowód ze świadków obowiązana jest dokładnie oznaczyć fakty, które mają być zeznaniami poszczególnych świadków stwierdzone, i wskazać świadków, tak by wezwanie ich do sądu było możliwe.</p>	<p>76) uchyla się art. 258;</p>	<p>Art. 258 - nie należy przepisu uchylać, gdyż nakłada on na stronę obowiązek takiego oznaczenia świadków, aby ich wezwanie na rozprawę było możliwe. Uwagę tę należy rozpoznać łącznie z uwagą do art. 242¹.</p>
<p>Art. 269. § 1. Świadek składa przyrzeczenie, powtarzając za sędzią lub odczytując na głos tekst przyrzeczenia, przy czym wszyscy – z wyjątkiem sędziów – stoją.</p>		<p>Art. 269 § 1 - postulowane jest przywrócenie zasady, że podczas odbierania przyrzeczenia także sędzia stoi, co podkreśla powagę przyrzeczenia.</p>
<p>Art. 271¹ - Nowy przepis</p>	<p>80) po art. 271 dodaje się art. 271¹ w brzmieniu: „Art. 271¹. Świadek składa zeznanie na piśmie, jeżeli sąd tak postanowi. W takim przypadku świadek składa przyrzeczenie przez podpisanie tekstu przyrzeczenia. Świadek obowiązany jest złożyć tekst zeznania w sądzie w terminie wyznaczonym przez sąd. Przepisy art. 165 § 2, art. 274 § 1 i art. 276 stosuje się odpowiednio.”;</p>	<p>Art. 271¹ - por. uwagi do art. 226¹.</p>
<p>Art. 272¹ - Nowy przepis</p>	<p>81) po art. 272 dodaje się art. 272¹ w brzmieniu: „Art. 272¹. Jeżeli sąd poweźmie wątpliwość co do zdolności spostrzegania lub komunikowania spostrzeżeń przez świadka, może zarządzić przesłuchanie go z udziałem biegłego lekarza lub psychologa, a świadek ten nie może się temu sprzeciwić.”;</p>	<p>Art. 272¹ - wskazane jest, aby przepis ten obejmował także sytuacje, gdy sąd poweźmie poważne wątpliwości co do wiarygodności świadka, zwłaszcza możliwość konfabulacji.</p>
<p>Art. 278¹ i 278² - Nowe przepisy</p>	<p>83) po art. 278 dodaje się art. 278¹ i 278² w brzmieniu: „Art. 278¹. Sąd może dopuścić dowód z opinii sporządzonej na zlecenie organu władzy publicznej w innym postępowaniu przewidzianym przez ustawę. Art. 278². Złożenie zeznań przez świadka nie stoi na przeszkodzie zasięgnięciu jego opinii jako biegłego, także co do faktów, o których zeznał (świadek-ekspert), nawet jeżeli uprzednio sporządził opinię na zlecenie podmiotu innego, niż sąd.”;</p>	<p>Art. 278² - przepis szkodliwy, godzący w zasadę bezstronności biegłego, umożliwiający zasięgnięcie opinii biegłego, który uprzednio pracował na zlecenie jednej ze stron. Spowoduje to powstanie "sądu dla bogatych" i godzi w zasadę równości stron procesu (por. także uwagę do art. 98² § 3).</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
Art. 282 § 1 ¹ i § 1 ² - Nowe przepisy	86) w art. 282 po § 1 dodaje się § 1 ¹ i § 1 ² w brzmieniu: „§ 1 ¹ . Biegły, któremu zlecono sporządzenie opinii na piśmie, może złożyć przyrzeczenie poprzez podpisanie tekstu przyrzeczenia, który załącza do opinii. § 1 ² . Od biegłego wpisanego na listę biegłych sądowych nie odbiera się przyrzeczenia. Biegły taki powołuje się na przyrzeczenie złożone przy ustanowieniu go w tym charakterze.”;	Art. 282 § 1 ¹ - Niejasne jest, czy biegły taki, wezwany następnie na rozprawę, powinien złożyć oddzielne przyrzeczenie w zakresie wyjaśnień uzupełniających. Należy doprecyzować.

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 288. Biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę. Przewodniczący może przyznać biegłemu zaliczkę na poczet wydatków.</p>	<p>90) art. 288 otrzymuje brzmienie: „Art. 288. § 1. Biegły ma prawo żądać wynagrodzenia za stawiennictwo do sądu i wykonaną pracę oraz zwrotu wydatków. § 2. Przewodniczący może przyznać biegłemu zaliczkę na poczet wydatków. § 3. Jeżeli w sprawie można oszacować przewidywany nakład pracy biegłego przy sporządzeniu opinii, przewodniczący, zlecając biegłemu sporządzenie opinii, może oznaczyć maksymalną łączną wysokość wynagrodzenia i zwrotu wydatków. § 4. W terminie tygodnia od otrzymania zlecenia biegły może zażądać wynagrodzenia i zwrotu wydatków w innej wysokości. Jeżeli choćby jedna ze stron zgodzi się na warunki biegłego i uiszczy odpowiednią zaliczkę, przewodniczący zleci biegłemu sporządzenie opinii za wynagrodzeniem żądanym przez biegłego, a jeżeli nie za wynagrodzeniem ustalonym na ogólnych zasadach. § 5. Jeżeli w zleceniu sporządzenia opinii nie oznaczono wysokości należności biegłego w myśl § 3, w terminie tygodnia od otrzymania zlecenia biegły może zażądać ustalenia jego wynagrodzenia w określonej kwocie, a także wskazać maksymalną wysokość przewidywanych wydatków. Zdanie drugie § 4 stosuje się odpowiednio. § 6. Jeżeli udostępniane biegłemu akta sprawy są wyjątkowo obszerne, przewodniczący może wyznaczyć biegłemu do zgłoszenia żądań, o których mowa w § 4 i 5, dłuższy termin, nie dłuższy jednak od miesiąca. § 7. Przewodniczący, zlecając sporządzenie opinii, może zarządzić ustalenie wynagrodzenia biegłego, z wyłączeniem przepisów § 3–5. § 8. Jeżeli opinia jest niepełna lub niejasna, o rozstrzygnięciu po jej uzupełnieniu lub wyjaśnieniu.”;</p>	<p>Art. 288 § 2 zd. 2 - uzależnienie dopuszczenia dowodu, który pociągnie za sobą nadzwyczajne koszty, od zgody jedynie jednej strony procesu, będzie kolejnym przepisem kreującym "sąd dla bogatych" i godzących w zasadę równości stron, skoro ostatecznie strona sprzeciwiająca się takiemu dowodowi może ponieść jego koszty (por. także uwagę do art. 98² § 3).</p>

Zestawienie porównawcze zmian proponowanych przez Ministra Sprawiedliwości w ustawie Kodeks postępowania cywilnego wraz z uwagami adwokatów opracowanymi na podstawie opinii adw. dr Moniki Strus-Wołos i dyskusji przeprowadzonej w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

TEKST OBOWIĄZUJĄCY	TEKST W PROJEKCIE NOWELIZACJI	UWAGI ADWOKATÓW DO TEKSTU NOWELIZACJI
<p>Art. 386. § 5. W wypadku uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania, sąd rozpoznaje ją w innym składzie. § 6. Ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiążą zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Nie dotyczy to jednak wypadku, gdy nastąpiła zmiana stanu prawnego.</p>	<p>122) w art. 386 § 5 i 6 otrzymują brzmienie: „§ 5. W przypadku uchylenia wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sąd rozpoznaje ją w tym samym składzie, chyba że nie jest to możliwe. § 6. Ocena prawna wyrażona w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji wiąże zarówno sąd, któremu sprawa została przekazana, jak i sąd drugiej instancji, przy ponownym rozpoznaniu sprawy. Nie dotyczy to jednak przypadku, gdy nastąpiła zmiana stanu prawnego lub po wydaniu wyroku sądu drugiej instancji Sąd Najwyższy albo inny sąd drugiej instancji wyraził odmienną ocenę prawną.”;</p>	<p>Art. 386 § 5 - należy bezwzględnie wrócić do dotychczasowego brzmienia przepisu. Projektowany przepis narusza zarówno zasadę niezależności sędziego, jak i budzi wątpliwości co do bezstronności. Zwrócić należy uwagę, że zgodnie z wykładnią art. 6 ust. 1 konwencji rzymskiej dokonywaną przez Europejski Trybunał Praw Człowieka, sąd powinien być tak obsadzony, aby nie dawać nawet powodów do podejrzeń o brak bezstronności.</p>

Powyższe zestawienie jest wersją roboczą - opublikowaną dla potrzeb dyskusji w Grupie Dyskusyjnej Adwokatów i Aplikantów Adwokackich Polska Palestra

Dyskutujących Koleżanki i Kolegów prosimy o wpisy merytoryczne odnoszące się do konkretnych propozycji nowelizacji przepisów. Jeżeli jakiegoś nowelizowanego przepisu nie ma w powyższym zestawieniu a w toku dyskusji okaże się zasadność wyrażenia na temat proponowanych zmian stanowiska adwokatów, ostateczne zestawienie zostanie uzupełnione.